

#### EXERCICI 4

Un dels esdeveniments cabdals per la història de Catalunya al segle XVII va ser el Tractat dels Pirineus (1659) entre Felip IV i Lluís XIV que redibuixava les fronteres entre la Monarquia Hispànica i França. Això va comportar el pas del comtat de Rosselló i de la meitat de la Cerdanya a França. La cartografia va haver d'adaptar-se a la nova realitat social.

Observa el següent mapa de la Col·lecció Gelabertó en el que es veuen els Pirineus i respon les preguntes següents:



<https://ddd.uab.cat/record/174438>

- Identifica clarament el mapa triat.
- Observa la representació dels Pirineus i relaciona-la amb la data de publicació del mapa (abans o després del Tractat): els topònims (noms de lloc); el dibuix de la frontera, si n'hi ha; s'indiquen els principals passos entre les vessants sud i nord o l'existència de places fortificades?; etc.
- Després d'observar el mapa, llegeix la frase següent. Com l'interpretes? Què penses que vol dir?

“La qüestió d'arrel és saber si un tractat, com tants d'altres de l'època, pot crear una frontera *moderna* [...] Com es converteixen pobles i comunitats veïnes en pobles fronterers -estrangers-? I més si es té en compte el lligam secular -institucional, cultural, lingüístic, familiar, patrimonial- entre les dues bandes creades”.

JANÉ CHECA, Oscar: “Litigis locals: usos per a la definició fronterera. Alguns casos de la Cerdanya”, a ESPINO, Antonio; JANÉ, Oscar (eds.): *Guerra, frontera i identitats*. Catarroja-Barcelona: Ed. Afers, 2015, p. 240.

Repeteix el mateix exercici amb el mapa que apareix a “Document 1: La deformació sansoniana” de la càpsula “La representació cartogràfica de Catalunya: segles XVII i XVIII”.